



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D.,
v právní věci

žalobkyně: **N. B.**
zastoupena Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2022, č. j. MSK 82885/2022, o dopravních
přestupcích,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Žalobkyně se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného specifikovaného v záhlaví (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Ostravy (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 18. 5. 2022,

č. j. SMO/282986/22/DSČ/Van (dále také i „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání přestupků dle § 125c odst. 1 písm. d) a k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

2. Konkrétně se žalobkyně dne 3. 10. 2021 jako řidička nechovala dostatečně ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožovala majetek jiných osob a narazila do při okraji zaparkovaných vozidel, čímž způsobila dopravní nehodu. Dále se odmítla na výzvu policisty podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, není-li ovlivněna alkoholem, a také se odmítla na výzvu policisty podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, není-li ovlivněna návykovou látkou.
3. Za spáchané přestupky byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 30 000 Kč a správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel v trvání 16 měsíců. Žalobkyni byla též uložena povinnost náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Skutková zjištění vycházející z obsahu správních spisů

4. Dne 2. 12. 2021 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno oznámení přestupku ze dne 30. 11. 2021 dopravního inspektorátu Městského ředitelství policie Ostrava, jímž se sděluje podezření ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. d) a písm. k) zákon o silničním provozu žalobkyni pro porušení § 4 písm. a), § 5 odst. 1 písm. f) a písm. g) téhož zákona. Žalobkyně dne 3. 10. 2021 v 00:35 hod. v Moravské Ostravě, po ulici Mlýnská ve směru jízdy od ulice Nádražní k ulici Dvořáková, řídila vozidlo Volkswagen Passat, registrační značky X, přičemž u domu č. 38 nezvládla řízení vozidla a zachytila o dvě zaparkovaná vozidla Suzuki Swift a Škoda Karoq, kdy vozidlo Škoda bylo následkem nárazu posunuto na vozidlo BMW. Žalobkyně byla na místě vyzvána, aby se podrobila dechové zkoušce a testu na ovlivnění jinými návykovými látkami, což odmítla, a následně odmítla i lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu.
5. Z úředního záznamu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, speciální pořádkové jednotky ze dne 3. 10. 2021 sepsaného pprap. Bc. V. se podává, že dne 3. 10. 2021 v čase 00:45 hodin si všiml jedoucího vozidla Volkswagen, které z ulice Nádražní odbočilo na ulici Mlýnskou. Jelikož hlídka uslyšela ránu, ihned odbočila do ulice Mlýnské, kde byla nabouraná vozidla a uvedené vozidlo Volkswagen, u něhož se nakláněla mladá žena, kterou policista dle dokladů ztotožnil jako žalobkyni. Vyzval ji k podrobení se dechové zkoušce přístrojem Drager ke zjištění množství alkoholu v dechu a k testu na přítomnost ovlivnění omamnými a psychotropními látkami, vč. odběru biologického materiálu, přičemž žalobkyně vše odmítla. Následně se na místo dostavila hlídka dopravní policie, která prováděla další šetření.
6. Součástí správního spisu správního orgánu prvního stupně je též protokol o dopravní nehodě ze dne 3. 10. 2021, z něhož se mj. podává, žalobkyně odmítla výzvu na podrobení se zjištění množství alkoholu v dechu a testu na přítomnost omamných a psychotropních látek, vč. odběru biologického materiálu.

7. Spis dále obsahuje CD s videozáznamem z kamery umístěné na domě na ulici Mlýnská zachycující předmětnou dopravní nehodu, CD s fotodokumentací automobilů po dopravní nehodě a plánek místa dopravní nehody. Ve správním spise figuruje i evidenční karta řidičky/žalobkyně obsahující jeden záznam.
8. V potvrzení o zadržení řidičského průkazu ze dne 3. 10. 2021 sepsaném policistou T. se mj. uvádí, že žalobkyně byla na místě dopravní nehody dle zákona vyzvána, aby se podrobila dechové zkoušce ke zjištění ovlivnění alkoholem v dechu a testu na ovlivnění jinými omamnými látkami, což odmítla, následně odmítla lékařské vyšetření spojené s odběrem biologického materiálu ke zjištění ovlivnění alkoholem.
9. Z úředního záznamu o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky před anebo během jízdy ze dne 3. 10. 2021 vyplývá, že žalobkyně odmítla dechovou zkoušku, orientační vyšetření na jinou návykovou látku nebylo provedeno; byla realizována výzva k lékařskému vyšetření s následným odběrem biologických materiálů, přičemž žalobkyně se lékařskému vyšetření nepodrobila.
10. Policista V. v postavení svědka dne 26. 4. 2022 ve správním řízení spontánně vypověděl, že jeli k nádraží kolem Stodolní, přičemž si všiml protijedoucího vozidla, které náhle odbočilo vlevo, a uslyšeli ránu. Vystoupil z místa spolujezdce. Na místě se již nikdo nenacházel, kromě jedné osoby, která se nakláněla k místu řidiče, dveře řidiče byly otevřené. Ptal se osoby, zda vozidlo řídila, tato přisvědčila. Dále svědek výslovně uvedl, žalobkyně byla vyzvána k podrobení se testu ke zjištění alkoholu a omamných a psychotropních látek. Nemá patu, že si, zda žalobkyni vyzval k podrobení se testům na zjištění ovlivnění alkoholem a omamnými látkami on, ale u výzvy byl, neboť měl kameru. Nemá patu, že si již, zda souhlasila a podrobila se testu na alkohol, ale test na omamné a psychotropní látky odmítla. Na místo se dostavila služba dopravní policie, která provedla opakovanou výzvu k provedení testu ke zjištění ovlivnění alkoholem i testu na omamné a psychotropní látky, přičemž žalobkyně za jeho přítomnosti vše odmítla. K dotazu správního orgánu na specifikaci výzvy sdělil svědek, že vždy je vyzýváno slovy: „Policie, jménem zákona vyzývám Vás k podrobení se testu ke zjištění ovlivnění alkoholem přístrojem Drager“. S tímto nesouhlasila. Pak následuje výzva ke zjištění omamných a psychotropních látek přístrojem Drugwipe, s čímž žalobkyně taky nesouhlasila. Ještě byla vyzvána k odebrání biologického materiálu, krve, odborným lékařem ke zjištění ovlivnění omamnými a psychotropními látkami, přičemž s tímto také nesouhlasila. Samozřejmě byla žalobkyně vyzvána k předložení dokladů. K otázce zmocněnce žalobkyně, kdo jí vyzval a k čemu, upřesnil svědek, že „už si přesně nepamatuje, byl u toho přítomen, vše je zaznamenáváno na kameru. Myslí si, že to byl kolega z SPJ a pak přijela dopravní policie a oni si to řešili po svém“. Jejich výzvu natáčel.
11. Policista T. v postavení svědka dne 26. 4. 2022 ve správním řízení spontánně vypověděl, že byli přivoláni k dopravní nehodě, která se stala večer, po příjezdu na místo viděl kolegy z SPJ, kteří mu řekli, co se stalo, předali mu doklady, označili řidiče, který měl nabourat zaparkovaná vozidla, provedl prvotní úkony, jako je měření, focení, následně se zeptal kolegů, jestli už vyzvali řidiče k dechové zkoušce, kdy řekli, že řidička vozidla toto odmítla. Následně šel za ní, aby ji rovněž vyzval k dechové zkoušce, kterou odmítla. Poté ji vyzval i k lékařskému vyšetření, což bylo taky odmítnuto. Na otázku zmocněnce žalobkyně, který z kolegů ji vyzval poprvé, uvedl, že „byli tam tři kolegové, který přesně vám neřeknu, jelikož

oni byli první na místě. Úřední záznam k celé věci sepsal velitel hlídky SPJ. Pro jistotu vždycky, i když je tam jiná hlídka, pro jistotu, dokud mi nedají výstřižek, tak vyzývám i já“.

12. Správní orgán prvního stupně dne 18. 5. 2022 žalobkyni uznal vinnou z přestupků specifikovaných výše, přičemž vzal mj. za prokázáno, že se žalobkyně jako řidička odmítla podrobit na výzvu policisty vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněna alkoholem a návykovou látkou. Odbornému lékařskému vyšetření se odmítla podrobit.
13. O blanketním odvolání žalobkyně, které nebylo ani přes výzvu správního orgánu doplněno, žalovaný rozhodl dne 3. 8. 2022 napadeným rozhodnutím, jímž odvolání žalobkyně zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

14. Žalobkyně proti napadenému rozhodnutí žalovaného podala včasnou žalobu.
15. Namítá nesprávná a nedostatečná skutková zjištění týkající se naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Dle názoru žalobkyně nelze výsledky dokazování ve správním řízení v žádném případě interpretovat tím způsobem, že by bylo nad rozumnou míru pochybností prokázáno to, že se odmítla podrobit na řádnou výzvu zkoušce na omamné a psychotropní látky a na alkohol, a to s ohledem na rozporné výpovědi zasahujících policistů.
16. K výpovědi zasahujícího policisty T. žalobkyně uvedla, že ji považuje za účelovou rovněž z důvodu osobní zaujatosti tohoto svědka. Po seznámení se osobními údaji předmětného svědka a obsahem jeho výpovědi si žalobkyně uvědomila, že se jedná o osobu, která na jaře roku 2015 absolvovala krátký milostný poměr s její sestrou. Zjevně nepravdivá tvrzení o učinění řádné výzvy žalobkyni, jakož i nepodložená tvrzení o její opilosti podle názoru žalobkyně mohou být motivována přetrvávající nevraživostí vůči žalobkyni a její sestře.
17. Žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

18. Vyjádřením ze dne 8. 3. 2023 má žalovaný za to, že námitky neprokázání skutkového stavu jsou nedůvodné. Přestupky odmítnutí lékařského vyšetření (ke zjištění ovlivnění alkoholem a ke zjištění ovlivnění jinou návykovou látkou) jsou prokazovány výpověďmi zasahujících policistů. Vzhledem k časovému odstupu jsou pochopitelné dílčí nepřesnosti ve výpovědích či dílčí rozpory mezi nimi.
19. Námitku o nevěrohodnosti svědka T. vzhledem k jeho údajnému poměru se sestrou žalobkyně, nebyla vznesena ve správním řízení, správní orgány na ni nemohly nijak reagovat, tudíž ani nepochybily, pokud svědka T. považovaly za věrohodného a nezaujatého.
20. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

21. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).
22. V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. Při přezkumu přitom respektuje vymezené žalobní body (§ 75 odst. 2 věta první zákona s. ř. s.).
23. Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
24. Krajský soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
25. Dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu „fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdy na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.“
26. Dle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu „řidič je (...) povinen podrobit se na výzvu policisty (...) vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem [písm. f)], podrobit se na výzvu policisty (...) vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem [písm. g)].“
27. Dle § 124 odst. 12 písm. f) a g) zákona o silničním provozu „při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jsou příslušníci Policie ve služebním stejnokroji oprávněni zejména vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem [písm. f)], vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou [písm. g)].
28. Žalobkyně stěžejně namítá, že výsledky dokazování ve správním řízení nelze interpretovat tak, že by bylo nad rozumnou míru pochybností prokázáno, že by se odmítla podrobit na řádnou výzvu policejního orgánu zkoušce, zda byla či nikoliv ovlivněna alkoholem a omamnými a psychotropními látkami.
29. Zdejší soud úvodem odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, jenž se v usnesení rozšířeného senátu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45, č. 3441/2016 Sb. NSS, vyjádřil k pravomocem Policie České republiky vyplývajících z § 124 odst. 12 písm. f) a g) zákona o silničním provozu [dříve § 124 odst. 10 písm. f) a g) zákona o silničním provozu] a povinnostem řidiče uvedeným v § 5 odst. 1 písm. f) a g) téhož zákona, takto: „(...) tyto činnosti vykonává Policie České republiky zcela rutinně, pravidelně i nahodile, bez toho, že by před ‚rozhodnutím‘ o provedení silniční kontroly řidiče měla jakékoliv nutné podezření z ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Jiný přístup je z povahy silničního provozu vyloučen. I když lze v provozu vysledovat občas vozidla vymykající se způsobem jízdy ostatním vozidlům,

jistě nelze dohled a následnou kontrolní činnost omezovat jen na jejich řidiče. To platí tím spíše, je-li uplatňován přístup tzv. nulové tolerance alkoholu při řízení vozidel.“

30. Skutečnost, že byla žalobkyně vyzvána ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, a k následnému odbornému lékařskému vyšetření, vyplývá v souzené věci bezpochybně z těchto listin: oznámení přestupku ze dne 30. 11. 2021, úředního záznamu ze dne 3. 10. 2021, protokolu o dopravní nehodě ze dne 3. 10. 2021, potvrzení o zadržení řidičského průkazu ze dne 3. 10. 2021, úředního záznamu o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky před anebo během jízdy ze dne 3. 10. 2021, a je následně potvrzována svědeckými výpověďmi policistů V. a T. dne 26. 4. 2022.
31. V posuzovaném případě proti sobě stojí dvě verze skutkového děje, a to verze podpořená v předchozím odstavci označenou baterií důkazů, a verze druhá, stojící na holém tvrzení žalobkyně, že si nebyla vědoma výzvy k podrobení se dechové zkoušce, resp. jakýchkoliv zkoušek (srovnej protokol o jednání správního orgánu ze dne 10. 3. 2022), resp. její žalobní lkaní o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Jiné přímé důkazy o jednání žalobkyně, než je výpověď policistů, resp. listin pocházející od policejního orgánu (oznámení přestupku, úřední záznam, protokol o dopravní nehodě, potvrzení o zadržení řidičského průkazu), v přestupkovém řízení provedeny nebyly. Otázkou, jež měla být dle žalobkyně posouzena nesprávně, je, zda na základě provedených důkazů lze považovat sporné přestupky za dostatečně prokázané, a to i vzhledem k tvrzeným nedostatkům ve výpovědích policistů, jakož i v žalobě zcela nově vznášené „nevraživosti“ jednoho z policistů ve vztahu k žalobkyni.
32. Žalobkyně nikterak nezpochybňovala, že předmětného dne řídila vozidlo v místě a čase, jak je specifikováno ve výrokové části napadeného i prvostupňového rozhodnutí; též se dozнала ke spáchané dopravní nehodě (skutek 1 prvostupňového rozhodnutí). Sporným zůstává, zda se žalobkyně na výzvu policejního orgánu odmítla podrobit vyšetření (orientačnímu i lékařskému), zda není ovlivněna alkoholem či jinou návykovou látkou. Žalobkyně se ústního jednání před správním orgánem osobně neúčastnila. Prostřednictvím svého zmocněnce uvedla, že si nebyla vědoma výzvy k podrobení se dechové zkoušce, resp. jakýchkoliv zkoušek (viz již zmiňovaný protokol o jednání správního orgánu ze dne 10. 3. 2022), přičemž proti prvostupňovému rozhodnutí podala toliko neodůvodněné odvolání, které nedoplnila, aby následně až v žalobě obecným způsobem zpochybňovala řádnost výzev policistů, resp. jejich obsah.
33. Pokud jde o žalobkyní rozporovaný způsob zjištění skutkového stavu, je vhodné nejprve uvést, že český právní řád vychází ze zásady volného hodnocení důkazů (§ 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „správní řád“, § 77 odst. 2 věta druhá s. ř. s.). Neuplatňuje se tedy tzv. „vázané hodnocení důkazů“, podle kterého má některý důkazní prostředek *a priori* vyšší váhu než důkazní prostředek jiný. Jistě tedy nelze bez dalšího vycházet z toho, že výpověď policisty má větší význam než výpověď jiného svědka. V projednávané věci se svědecké výpovědi policistů na straně jedné v popisu skutkového děje zásadním způsobem nerozcházejí. Popírá je, toliko v obecné rovině, žalobkyně, aniž by ovšem sama přišla s jednoznačným popisem skutkového děje. V takové situaci je klíčové zhodnotit věrohodnost a konzistentnost výpovědí svědků a v kontextu s

případnými dalšími provedenými důkazy a podklady uvážit, zda lze některé z výpovědí považovat za průkazné, tzn. osvědčující reálný průběh skutkového děje.

34. Nejvyšší správní soud se v minulosti opakovaně zabýval případy, kdy proti sobě stála protichůdná tvrzení, a nebylo jiných důkazních prostředků. Například v rozsudcích ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 64/2008-42 a ze dne 15. 10. 2007, č. j. 4 As 19/2007-114, byla za hodnověrná považována svědectví policistů, neboť ta byla konzistentní, zatímco ve výpovědích posádky vozu bylo možno nalézt nesoulad. Naopak v rozsudku ze dne 12. 5. 2011, č. j. 7 As 105/2010-96, nedošlo ke zpochybnění výpovědi osádky vozu, zatímco u zasahujících policistů byla shledána až příliš velká míra horlivosti při řešení přestupku, která ústila v kontrolu vybavení vozu ani vzdáleně nesouvisejícího s podezřením na spáchání předmětného přestupku. Otázkou věrohodnosti zasahujícího policisty jako svědka se Nejvyšší správní soud zabýval též v rozsudku ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007-114, v němž mj. konstatoval, že „[k] osobě policisty a tím i věrohodnosti jeho výpovědi Nejvyšší správní soud dodává, že nemá důvodu pochybovat o pravdivosti jeho tvrzení, neboť na rozdíl od stěžovatele neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonával jen svoji služební povinnost při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem; nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by policista v této věci uvedené zásady překročil. Nebyla proto shledána důvodnou námitka stěžovatele, že správní orgány i krajský soud vycházely v dané věci z 'trojjediného zdroje', jímž bylo 'Oznámení přestupku', úřední záznam a svědecká výpověď téhož policisty. Ostatně s ohledem na povahu věci se jiný v úvahu přicházející důkaz nenabízí.“.
35. Výpovědi policistů (podrobně popsané v bodech 10 a 11 narativní části tohoto rozsudku) jsou v nyní projednávané věci bez zásadních rozporů jak každá zvlášť, tak při jejich vzájemném porovnání. Nebyl zjištěn ani řádný jiný motiv než prostý výkon služby, proč by policisté měli žalobkyni upírat jakákoliv její práva. Policisté žalobkyni neznali (námitka žalobkyně stran osobního vztahu policisty T. v roce 2015 s její sestrou bude vypořádána dále – viz bod 46 a násl. tohoto rozsudku) a při zahájení kontroly nevěděli, kdo konkrétně je řidičem. Nebyla zjištěna ani nepřiměřená míra jejich horlivosti, jak tomu bylo ve výše zmiňované věci sp. zn. 7 As 105/2010. Žalobkyně rozhodně nebyla podrobena žádnému šikanóznímu jednání a jednání zasahujících policistů lze hodnotit jako korektní a nikoliv zaujaté (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, č. j. III. ÚS 359/05).
36. Zásadní rozpory ve výpovědích policistů přitom neodhalují ani žalobní tvrzení. Krajský soud se shoduje s názorem správních orgánů, že ze svědeckých výpovědí a dalších důkazů vyplývá, že žalobkyně byla vyzvána, nechť se podrobí zkoušce na přítomnost alkoholu, resp. ovlivnění jinou návykovou látkou, což odmítla, a následně také odmítla orientační vyšetření ke zjištění, zda při řízení vozidla byla obviněna alkoholem, resp. jinou návykovou látkou (srovnej stranu 4 napadeného rozhodnutí, resp. stranu 4-5 prvostupňového rozhodnutí). Jisté nesrovnalosti ve výpovědích policistů jsou přitom ospravedlnitelné časovým odstupem mezi podáním svědecké výpovědi (duben 2022) a datem spáchání přestupku (říjen 2021). Obecně se jeví dosti pravděpodobné, že jejich výpovědi obsahují určité nepřesnosti, nesprávné údaje, příp., že si nevybaví konkrétní údaj detailně.

37. V posuzovaném případě přitom krajský soud neshledal žádnou okolnost, která by důvěryhodnost svědků zpochybňovala, přičemž ani žalobkyně žádné přesvědčivé důvody, pro něž by bylo na místě se domnívat, že policisté měli zájem vypovídat nepravdivě, neuvedla. Jejich postup v souzené věci rovněž nebyl shledán nikterak nestandardním.
38. Z obsahu výpovědi policisty V. je zřejmé, že on či kolega ze speciální pořádkové jednotky vyzval žalobkyni k podrobení se testu ke zjištění alkoholu a omamných a psychotropních látek. Nepamatoval si již, zda s testem na alkohol souhlasila a podrobila se mu, ale vybavil si, že test na omamné a psychotropní látky odmítla. Není pravdou, jak uvádí žalobkyně v žalobě, že by se správní orgán prvního stupně ptal policisty, jak „obecně formuluje předmětnou výzvu“ - správní orgán po svědkovi požadoval, nechť výzvy blíže specifikuje, pročez tento odvětil, že *„vždycky je to slovy: Policie, jménem zákona vyzývám Vás k podrobení se testu ke zjištění ovlivnění alkoholem přístrojem Drager. Nesouhlasila. Pak je výzva ke zjištění omamných a psychotropních látek přístrojem Drugwipe, kdy s tímto taky nesouhlasila. Ještě byla vyzvána k odběru – k odebrání biologického materiálu, krve, odborným lékařem ke zjištění ovlivnění omamnými a psychotropními látkami, kdy s tímto taky nesouhlasila. Samozřejmě byla vyzvána k předložení dokladů. Z odpovědi svědka je jednoznačně patrné, že výzvy byly cíleny na žalobkyni, jež je všechny odmítla. Z obsahu výpovědi svědka T. pak vyplývá, že šel za žalobkyní, aby ji také vyzval k dechové zkoušce, již odmítla. Poté ji vyzval i k lékařskému vyšetření, které bylo rovněž odmítnuto. Další výzvu již neprováděl.*
39. Je třeba zdůraznit, že povinnost podrobit se na výzvu vyšetření na přítomnost alkoholu či jiné návykové látky, případně následnému odbornému lékařskému vyšetření, je obecně notorií a patří mezi základní a jedny z nejvýznamnějších rysů silničního provozu k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Nelze vůbec uvažovat o tom, že by si žalobkyně důsledky svého jednání neuvědomila nebo si je bez poučení policisty uvědomit nemusela, přičemž zákon neobsahuje žádnou přesnou definici toho, jak musí být formulována taková výzva a co všechno má být jejím obsahem. Ostatně o tom hovoří i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 4. 2014, č. j. 1 As 26/2014-41, na který přílepkově odkázala žalobkyně ve své žalobě.
40. Dle názoru krajského soudu předmětné výpovědi policistů, neobsahují žádné zásadní a značné rozpory, a to ani ve vzájemném srovnání s úředním záznamem, oznámením přestupku či dalšími listinami založenými ve správním spise.
41. Krajský soud dodává, že na rozdíl od policistů má žalobkyně motiv, proč předejít jiné verzi skutkového děje, tj. verzi, která by ji vyvinila z podezření ze spáchání přestupku, s nímž by byl spojen i sekundární postih podle zákona o silničním provozu. Takovou motivaci každého obviněného z přestupku lze jistě rozumně očekávat, přičemž nelze ani odhlédnout od toho, že v rámci zajištění práva na obhajobu zákon obviněnému (na rozdíl od svědka) nepřikazuje, aby uváděl (vypovídal) pravdu a nic nezamlčoval (srov. § 55 odst. 1 správního řádu). Jakkoliv tedy vyjádření či jiné podání obviněného z přestupku (tj. účastníka řízení) není vyloučeno z okruhu podkladů, jimiž se zjišťuje skutkový stav věci (srov. § 50 odst. 1 správního řádu), je nutné k jeho obsahu v rámci hodnocení důkazů a dalších podkladů přistupovat vždy s určitou obezřetností. Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů přitom neplyne, že by žalobkyni předejtená verze skutkového děje („nebyla jsem si vědoma žádných výzev“) byla označena za nevěrohodnou pouze pro její postavení osoby obviněné

z přestupku. Výpovědi policistů působily v celkovém kontextu věci hodnověrně, a to i ve spojení s ostatními důkazními materiály. V přezkoumávané věci správní orgán prvního stupně vyslechl zasahující policisty (každého z jiné hlídky) a jejich výpovědi porovnal s obranou žalobkyně. Oba správní orgány pak v odůvodnění svých rozhodnutí řádně vysvětlily, z jakých důvodů považovaly výpovědi policistů za věrohodné a uvěřily jim. Jejich odůvodnění považuje krajský soud za dostačující a přesvědčivé. Věrohodnost policistů přitom nikterak nevylučují žalobkyní namítané nepřesnosti, které jsou dle krajského soudu odůvodnitelné, jak již bylo sděleno výše, prostým plynutím času.

42. Krajský soud dále uvádí, že z obecného hlediska platí, že v případě střetu protichůdných výpovědí policisti a řidiče podezřelého ze spáchání přestupku je třeba přihlídnout i k principiálně vyšší hodnověrnost svědecké výpovědi policisty oproti např. svědecké výpovědi osoby blízké řidiči, a o to více to pak platí v případném srovnání s vlastní výpovědí řidiče, jakožto obviněného v přestupkovém řízení. V tomto duchu judikuje i Nejvyšší správní soud (srov. např. rozsudek ze dne 9. 3. 2017, č. j. 4 As 223/2016-27) a uvádí, že řidiči z hlediska psychologického oproti policistům nijak prověření nejsou, policista by se křivým obviněním dopouštěl závažného úmyslného kárného provinění, a je-li vyslýchán jako svědek, navíc křivé výpovědi, zatímco řidič se případnou lží o svém jednání ničeho nezákonného nedopouští (nanejvýš jedná nemorálně), a konečně že policista zpravidla žádnou zvláštní motivaci na neoprávněném obvinění řidiče z přestupku nemá (...), zatímco řidič v takové situaci má silnou motivaci plynoucí ze snahy vyhnout se hrozícímu trestu (...), popř. i penalizaci body v řidičském hodnocení.
43. Pro úplnost krajský soud dodává, že průběh skutkového děje je podpůrně dokreslován obsahem dalších listin evidovaných ve spisovém materiálu. Úřední záznam ze dne 3. 10. 2021 jako důkazní prostředek ve věci totiž není absolutně nepoužitelným. Zmiňovaný úřední záznam v konkrétní věci totiž neobsahuje podání vysvětlení žalobkyně, ale obsahuje skutková zjištění ve věci (žalobkyně byla „vyzvána k provedení dechové zkoušky ke zjištění množství alkoholu v dechu a testu na přítomnost ovlivnění omamnými a psychotropními látkami, včetně odběru biologického materiálu krve, kdy toto všechno odmítla“), která vedla policisty k postoupení věci správnímu orgánu. Úřední záznam by nemohl sloužit jako podklad správního rozhodnutí pouze v části týkající se vyjádření žalobkyně ke skutečnostem, v nichž bylo spatřováno spáchání přestupku, neboť by tímto způsobem mohlo dojít k porušení zákazu principu *nemo tenetur se ipsum accusare*, tj. zákazu přispívat ke svému obvinění u osoby, která dosud není v postavení obviněného (zde ze spáchání přestupku) a nemusí si tak být vědoma svých procesních práv a záruk (k tomu srov. rozsudek tohoto soudu ze dne 10. 2. 2016, č. j. 1 As 204/2015-33).
44. Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že úředním záznamem ani oznámením o přestupku nelze ve správním řízení samostatně provádět dokazování (viz například rozsudky ze dne 22. 1. 2009 č. j. 1 As 96/2008-115, publ. pod č. 1856/2009 Sb. NSS, či ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010-73, publ. pod č. 2208/2011 Sb. NSS), ale jedná se o podklady, které primárně slouží k určení směru dokazování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 3 As 155/2016-34). V rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 3 As 231/2017-51, Nejvyšší správní soud uvedl, že: „[p]okud při provádění úředního úkonu nebyl proveden audio/vizuální záznam a okolnosti jeho provádění jsou zpochybňovány, zásadním důkazem o skutkovém stavu věci jsou obvykle svědecké výpovědi osob, které se tohoto úkonu osobně

zúčastnily, zejména úředních osob – zde zasahujících strážníků. V případech ‘tvrzení proti tvrzení’ proto musí rozhodující orgán vždy vyslechnout ony úřední osoby jako svědky (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016–30) a nesmí se spokojit jen s oznámením o přestupku a s úředním záznamem.“ Je tedy zřejmé, že úřední záznam (nejde-li o případ uvedený v § 137 odst. 4 správního řádu) lze použít jako podklad pro vydání rozhodnutí v přestupkovém řízení, půjde však pouze o podklad podpůrný, na němž nemohou být samostatně vystaveny skutkové závěry.

45. V posuzovaném případě ze správního spisu vyplývá, že magistrát skutkové závěry nepostavil na úředním záznamu (ani na oznámení o přestupku), ale v souladu s výše zmíněnou judikaturou provedl svědecké výsledky zasahujících policistů. Úřední záznam mu posloužil jako vodítko; s jeho obsahem pak konfrontoval jednotlivé výpovědi za účelem posouzení jejich hodnověrnosti. Takovému postupu nelze ničeho vytknout.
46. Konečně k námitce osobní zaujatosti policisty T. je nutno uvést, že žalobkyně danou výhradu nevznesla ani na místě dopravní nehody ani v průběhu celého správního řízení, přičemž zmocněnec žalobkyně se osobně účastnil výpovědi policisty T., následně bylo podáno jen blanketní odvolání, které nebylo ani přes výzvu doplněno. I z tohoto pohledu má krajský soud tuto žalobní námitku za zcela účelovou a spekulativní.
47. Z listinných dokumentů sepsaných policistou T. či z jeho výpovědi, které korespondují s dalším obsahem správního spisu, přitom není patrné nic nestandardního a nepodávající se z něj žádné indicie nevraživosti či horlivosti v postupu vůči žalobkyni.
48. Pokud se žalobkyně domnívala, že zasahující policisté nepostupovali korektně, měla ostatně možnost vznést námitku podjatosti či konkrétní námitku týkající se svědecké výpovědi policisty či zpochybnit podklady žalovaného pro napadené rozhodnutí, což ovšem neučinila. Za popsané situace lze tak tuto námitku s ohledem na okolnosti jejího uplatnění a výše předešlé okolnosti hodnotit jako zcela nedůvodnou.
49. Krajský soud uzavírá, že výpověď policistů, jejichž věrohodnost nebyla v přestupkovém řízení ani v řízení před soudem relevantně zpochybněna, ve spojení s komplexem dalších podkladů obsaženými ve správním spise, byly v přestupkovém řízení dostatečným podkladem pro závěr, že se žalobkyně dopustila sporných přestupků a správní orgány nepochybily, pokud na základě provedených důkazů rozhodly o její vině. Výhrady žalobkyně ke zjištění skutkového stavu vyhodnotil krajský soud jako nedůvodné. Nedošlo k porušení zásady *in dubio pro reo*, jež se uplatní v případě, kdy jsou o vině obviněného důvodné pochybnosti; ty však v posuzované věci nenastaly, protože vina byla žalobkyni bezpečně prokázána.
50. Závěrem pro přehlednost krajský soud předesílá závěry Nejvyššího správního soudu vyjádřené v rozsudku ze dne 18. 5. 2012, č. j. 7 As 151/2011-77, ve smyslu něhož orientační vyšetření představuje pouze nepatrné omezení svobody pohybu řidiče, např. zastavení vozidla na velmi krátkou dobu a provedení jednoduchého testu přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky zejména standardizovaným testovacím přístrojem, bez jakéhokoli zásahu do tělesné integrity řidiče, a proto není potřeba žádné důvodné domněnky, že byl řidič alkoholem nebo jinou návykovou látkou ovlivněn.

51. O to více se v předmětné věci jeví uvěřitelným, že policisté v souzené věci vyzývali žalobkyni ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, když z nastalé dopravní situace bylo zřejmé, že žalobkyně jako řidička narazila v nočních hodinách svým vozidlem do dvou podélně zaparkovaných automobilů a způsobila (i dle obrazové dokumentace) poměrně závažnou dopravní nehodu, což ostatně v průběhu správního řízení i potvrdila.

VI. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

52. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné, přičemž soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
53. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 4. září 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně